

कर्जन्हा नगरपालिका
मदिरा विक्री वितरण तथा नियमन कार्यविधि २०७७

प्रस्तावना:

कर्जन्हानगरपालिका क्षेत्रभित्र अवैधरूपमा मदिरा उत्पादन, विक्री वितरणतथा सेवनलाई नियन्त्रणका साथै मदिरा विक्री वितरण कार्यलाई व्यवस्थित र नियमन गर्न आवश्यक देखिएकोले स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (२) बमोजिम कर्जन्हा नगरपालिकाले यो कार्यविधि बनाई लागू गरेकोछ ।

परिच्छेद - १
प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः

- (क) यो कार्यविधिको नाम कर्जन्हा नगरपालिकाको मदिरा विक्री वितरण, व्यवस्थापन तथा नियमन कार्यविधि २०७७ रहेकोछ ।
- (ख) यो कार्यविधि स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशन भएको मितिदेखि लागू हुनेछ ।
- २. परिभाषा:विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा,**
- क) “ऐन” भन्नाले स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ लाई सम्झनुपर्दछ ।
- ख) “नगरपालिका” भन्नाले कर्जन्हा नगरपालिकालाई सम्झनुपर्दछ ।
- ग) “कार्यपालिका” भन्नाले कर्जन्हा नगरपालिकाको नगर कार्यपालिकालाई सम्झनुपर्दछ ।
- घ) “सभा” भन्नाले कर्जन्हा नगरपालिकाको नगर सभालाई सम्झनुपर्दछ
- ड) “कार्यालय” भन्नाले कर्जन्हा नगरपालिकाको कार्यालयलाई सम्झनुपर्दछ ।
- च) “मदिरा” भन्नाले फलफूल तथा अन्न कुहाई वा अन्य कुनै तरिकाले नेपाल सरकारको मापदण्ड अनुरूप तयार पारिने विदेशी वा स्वदेशी अल्कोहलिक पदार्थ मिश्रित सबै किसिमको रक्सी, वियर, वाईन अथवा त्यसको विभिन्न स्वरूप समेतलाई जनाउदछ ।

- छ) “घरेलु मदिरा” भन्नाले घरेलु सामग्री, कच्चा पदार्थहरू प्रयोग गरी नेपाल सरकारको मापदण्ड पूरा नगरी तयार पारिएको मदिरालाई जनाउदछ ।
- ज) “डिलरबाला” भन्नाले कर्जन्हा नगरपालिका भित्र मदिराको थोक विक्री गर्ने अनुमति प्राप्त विकेतालाई सम्झनु पर्दछ ।
- झ) “होटल” भन्नाले भोजन, खानपानको प्रबन्ध भई वा नभई बसोबासको सुविधादिने गरीव्यावसायिक उद्देश्यका लागि चलाइएको होटल सम्झनुपर्दछ र सो शब्दले रेषुराँ समेतलाई जनाउँदछ ।
- ञ) “प्रमुख” भन्नाले कर्जन्हा नगरपालिकाको प्रमुखलाई सम्झनुपर्दछ ।
- ट) “उपप्रमुख” भन्नाले कर्जन्हा नगरपालिकाको उपप्रमुखलाई सम्झनुपर्दछ
- ठ) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले कर्जन्हा नगरपालिका कार्यालयको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको जिम्मेवारी बहन गरेको अधिकारी सम्झनु पर्दछ ।
- ड) “वडा प्रमुख” भन्नाले कर्जन्हा नगरपालिकाका विभिन्न वडाबाट निर्वाचित वडा प्रमुख सम्झनुपर्दछ ।
- ण) “मूल समिति” भन्नाले कर्जन्हा नगरपालिकामा गठित कर्जन्हा नगरपालिकाको मदिरा विक्री वितरण व्यवस्थापन तथा नियमन समितिलाई सम्झनुपर्दछ ।
- ढ) “समिति” भन्नाले प्रत्येक वडामा गठित वडास्तरीय मदिरा व्यवस्थापन समितिलाई सम्झनुपर्दछ ।
- त) “अनुमतिपत्र” भन्नाले कर्जन्हा नगरपालिकाले मदिरा उत्पादन, विक्री वितरण, निकासी तथा पैठारी गर्न दिएको अनुमतिपत्रलाई सम्झनुपर्दछ
- थ) “मदिरा विक्री वितरण नियन्त्रण” भन्नाले कुनै व्यक्ति वा व्यवसायीले अनुमतिपत्र बेगर वा अनुमतिपत्र पाएकाले पनि अनुमतिमा तोकिएको शर्त बमोजिम बाहेक मदिरा विक्री वितरण गर्न वा मदिरा खुवाउने बार वा रेषुरेण्ट वा पसल थाप्न पाइने छैन ।

परिच्छेद २

समिति गठन सम्बन्धी व्यवस्था

३. मदिराको विक्री वितरणलाई व्यवस्थित गर्न देहायको मदिरा विक्री वितरण व्यवस्थापन तथा नियमन मूल समिति गठन गरिनेछ,
- क) कर्जन्हा नगरपालिकाप्रमुख - संयोजक
- ख) कर्जन्हा नगरपालिकाको उपप्रमुख - सदस्य
- ग) जिल्ला प्रहरी कार्यालय, अधिकृत प्रतिनिधि - सदस्य
- घ) वाणिज्य कार्यालय, कर्जन्हा - सदस्य
- ड) घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय - सदस्य
- च) आन्तरिक राजश्व कार्यालय - सदस्य
- छ) होटल व्यवसायीहरूको छाता संगठनको प्रमुख वा प्रतिनिधि - सदस्य
- ज) मदिरा नियन्त्रण सम्बन्धी कार्यरत नागरिक संघ संस्था, - सदस्य
- झ) आमा समूहबाट (कम्तीमा १ जना महिला सहित) प्रमुखले तोकेको - २ जनासदस्य
- ज) संयुक्त टोल नगर समन्वय समितिका संयोजक वा प्रतिनिधि - सदस्य
- ट) स्थानीय व्यापार संघका प्रमुख वाप्रतिनिधि मध्ये १ जना - सदस्य
- ठ) नगरपालिकास्तरीय मदिरा व्यवसायी संघको प्रमुख वा प्रतिनिधि - सदस्य
- ड) मदिरा व्यवसाय ईजाजत दिने विषयगत कार्यालयका अधिकृत प्रतिनिधि - सदस्य
- ढ) नगरपालिकाको विषयगत शाखाको शाखा अधिकृत कर्मचारी - सदस्य
- द) नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत - सदस्य सचिव
४. मूल समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार:

- क) अव्यवस्थित मदिराको अव्यवस्थित विक्री वितरणलाई व्यवस्थित गरी नगरपालिकामा हुने विकृति, विसंगतिलाई रोक्न आवश्यक कार्य गर्ने गराउने ।
- ख) वडा स्तरीय मदिरा व्यवस्थापन समितिलाई आवश्यक सहयोग तथानिर्देशन दिने ।
- ग) मदिराको विक्री वितरण र व्यवस्थापन तथा नियमन गर्न यस

- कार्यविधिलाई कडाइका साथ लागू गर्ने/गराउने ।
- घ) यो कार्यविधि विपरीत मदिरा विक्री वितरणगर्ने वा सेवन गर्नेलाई जरिवाना गर्ने, गर्नलगाउने ।
- ङ) मदिरा विक्री वितरण व्यवस्थापन र नियमनलाई व्यवस्थापन गर्न आवश्यक अध्ययन, अनुगमन गर्ने गराउने ।
- च) वडा स्तरीयमदिरा व्यवस्थापन समितिको काम, कारवाहीको अनुगमन गर्ने, गराउने ।
- छ) नगरपालिकालाई मदिरा विक्री वितरणको प्रभावकारी व्यवस्थापनका लागि प्रत्येक नगर सभा पूर्व नीति, बजेट तथा कार्यक्रमका वरेमा लिखित सुझाव पेश गर्ने ।
५. मदिराको विक्री वितरणलाई व्यवस्थित गर्न प्रत्येक वडामा देहाय बमोजिम वडा स्तरीय मदिरा व्यवस्थापन समिति गठन हुनेछ ।
- क) सम्बन्धीत वडाको वडा प्रमुख - संयोजक
- ख) सम्बन्धीत वडावा वडा सदस्यहरू (सदस्य
- ग) सम्बन्धीत वडा प्रहरी कार्यालयको प्रमुखले तोकेको प्रहरी कर्मचारी - सदस्य
- घ) सम्बन्धीत वडाका नागरिक संगठन, संघ संस्था, टोल, आमा समुहहरू मध्येहरूबाट वडा प्रमुखले तोकेको ३ जना - सदस्य
- ड) संयुक्त टोल संगठन वडा समन्वय समितिका संयोजक वा प्रतिनिधिसदस्य
- च) होटल तथा पेय पदार्थ व्यवसायी संघका प्रमुख वा प्रतिनिधि सदस्य
- छ) साना तथा मझौला होटल व्यवसायी संघका प्रमुख वा प्रतिनिधि - सदस्य
- ज) होटल व्यवसायी संघका प्रमुख वा प्रतिनिधि- सदस्य
- झ) सम्बन्धीत वडाका वडा सचिव - सदस्य सचिव
६. वडा स्तरीय मदिरा व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार:
- क) मदिरा व्यवसाय संचालन अनुमति दिदा कार्यविधिमा उल्लेख भएका प्रकृया पूरा गर्ने व्यवसायलाईमात्र ईजाजत पत्र प्रदान गर्ने ।
- ख) वडामा यस कार्यविधि बमोजिम मदिरा विक्री वितरण तथा सेवन भएको छ छैन ? सो को अनुगमन गरी त्यसको जानकारी मूल

समितिलाई दिने ।

- ग) यस कार्यविधिमा भएको व्यवस्थालाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने ।
- घ) यस कार्यविधिको पालना नगर्नेलाई कार्यविधि बमोजिम जरिवाना गर्ने । जरिवाना तिर्न अटेर गरेमा सो को जानकारी मूल समितिलाई दिने
- ड) समय समयमा मूल समितिले दिएको आदेश निर्देशनको पालना गर्ने गराउने ।
- च) यस कार्यविधि बमोजिम आफूले गर्नुपर्ने अन्य कार्य गर्ने ।
- छ) कार्यविधि कार्यान्वयनका लागि आवश्यक सुझावहरू भए समितिको निर्णय गराई मूल समितिमा लिखित प्रतिवेदन पेश गर्ने ।

परिच्छेद ३

मदिरा व्यवस्थापन कोष सम्बन्धी व्यवस्था

७. यस कार्यविधि विपरीत मदिरा विक्री वितरण र सेवन गर्ने व्यक्तिबाट यस कार्यविधि बमोजिम उठेको जरिवाना रकमको निश्चित प्रतिशत राजश्व खातामा जम्मा हुनेछ । कर्जन्हा नगरपालिकाको आर्थिक ऐन २०७७ अनुसार मदिरा कारोबार गर्ने व्यवसायीहरूबाट नवीकरण गर्दा नवीकरण दस्तूर बाहेक लिइने एकमुष्ट वार्षिक रकम विपन्न उपचार सहयोग कोषमाजम्मा गरी कार्यविधि बनाई देहाय अनुसार खर्च गरीनेछ ।

- क) गम्भीर रोग लागेका तर आर्थिक अवस्था अभावका कारण उपचार गर्न असमर्थ भएका व्यक्तिलाई आर्थिक सहयोग गर्ने ।
- ख) घेरेलु हिसामा परेका महिलाहरूलाई आवश्यक जिवीकोपार्जनका लागि आवश्यक सहयोग गर्ने ।
- ग) बेवारिसे व्यक्ति मरी लाश सदगद गर्नु परेमा ।
- घ) मदिरा तथा लागू पदार्थ सेवन विरुद्धका जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरूमा ।
- ड) मदिरा सेवन व्यक्तिहरूको पुनर्स्थापनका लागि स्थापना भएको केन्द्र व्यवस्थापन कार्यमा ।

परिच्छेद ४

मदिराको विक्री वितरण र व्यवस्थापन सम्बन्धी व्यवस्था

८. मदिरा व्यवसाय संचालन गर्ने कर्जन्हा नगरपालिकाबाट अनिवार्य ईजाजतपत्र लिनुपर्ने र मदिराको विक्री वितरण गर्दा सामाजिक सदभाव, शान्ति सुव्यवस्था, अमन चयन खल्वलिन नहुने, घेरेलु हिसा, समाजमा झैझगाडा नभई शान्ति कायम हुने गरी मात्र गर्नु पर्नेछ ।
- क) मदिराको विक्री वितरण गर्दा नगरपालिकाबाट जुन उद्देश्यका लागि ईजाजतपत्र लिएको हो सो बमोजिम थोक विक्रेताले दिउँसो १:०० बजेदेखि बेलुकी ९:०० बजेसम्म, खुद्रा विक्रेताले बेलुका ६:०० बजेदेखिराती १०:०० बजेसम्म र विकों खोली मदिरा व्यवसाय गर्नेले बेलुका ६:०० बजेदेखि रात्री १०:०० बजेसम्म (कार्तिक, मंसिर, पुष र माघ मसान्त सम्म) र अन्य महिनाको हकमा विकों खोली मदिरा व्यवसाय गर्ने व्यवसायीले बेलुकी ९:०० बजे सम्म व्यवसाय संचालन गर्न पाइनेछ । तर नगरपालिकाले तोकेको विशेष पर्यटकीय क्षेत्रभित्र उक्त समयसीमा र अन्य व्यवस्था तोकीए बमोजिम हुनेछ ।
 - ख) कुनैपनि मदिरा पसलले बेचविखन गर्न सार्वजनिक स्थान, विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था, धार्मिक स्थल, सुधार गृह, बाल स्याहार केन्द्र, पुस्तकालय, सरकारी कार्यालय तथा सामाजिक महत्वका स्थानबाट २०० मिटरभित्र अनुमति विना बेचविखन गर्न पाइने छैन ।
 - ग) कर्जन्हा नगरपालिकाको अन्तराष्ट्रिय सीमाक्षेत्र नाकाको २०० मिटर भित्र मदिरा व्यवसाय कारोबार गर्न पाइनेछैन गरेको पाइएमा जफत गरिनेछ ।
 - घ) मदिरा विक्री वितरणको कारोबार गर्न अनुमति लिएकाहरूले सो बाहेक सोहि ठाउँमा अन्य व्यवसायको कारोबार गर्न पाउने छैन । साथै जुन स्थानमा व्यवसाय गर्ने हो, सोही स्थानमा व्यवसाय गर्नुपर्नेछ । स्थान परिवर्तन गर्नुपरेमा सो को पूर्व सहमति वडा कार्यालयबाट लिनुपर्नेछ । वडा कार्यालयले स्थान परिवर्तन भएमा पुन बुदा नं. ९ (ख) बमोजिमको प्रकृया अवलम्बन गरी सहमति-पत्र दिनुपर्नेछ ।

- ड) किराना, खाद्यान्न, तरकारी, औषधि, मासु, कपडा, फलफुल लगायतका कुनै पनि पसलबाट मदिरा विक्री वितरण गर्न पाइने छैन ।
- च) मदिराको स्वीकृति लिएका होटेलहरूमा खाना र बास क्षेत्र बाहेक मदिरा सेवन रेष्टरेण्ट अलगै हुनु पर्नेछ ।
- छ) १८ वर्ष भन्दामुनिका तथा गर्भवती र सुत्केरी व्यक्तिहरूलाई मदिराखरिद, विक्री वितरण र ओसार पसार गर्न गराउन पाइने छैन ।
- ज) ईजाजतपत्र प्राप्त गरी उत्पादन गर्ने व्यवसायीले मदिराको प्रत्येक बोटलको बिर्कोमा पर्ने गरी अन्तशुल्क टिकट टाँस गरेको हुनुपर्दछ
- झ) मदिरा खरिद विक्री गर्नेले मदिरा खरिद विक्री गरेको विवरण राख्नु पर्नेछ ।
- ज) मदिरा विक्री वितरण गर्ने ईजाजतपत्र प्राप्त व्यवसायीले पसल बाहिर सडकबाट देखिनेगरी बोर्ड राख्नु पर्नेछ, त्यसैगरी कानून बमोजिम सरकारी निकायहरूबाट लिएको ईजाजतपत्रहरू सबैले देखेगरी कारोबार स्थलमा राख्नुपर्नेछ ।
- ट) कसैले पनि प्लाइटिकको पोका (पाउच) मा मदिरा राखी मदिराको विक्री वितरण गर्न पाइने छैन । त्यसैगरी कानूनले बन्देज गरेका घेरेलु मदिरा विक्री वितरण, ओसार पसार आदि गर्न पाइनेछैन ।
- ठ) समुदायको धर्म, संस्कार, चाडपर्वलाई मात्र ध्यान दिएर सम्बन्धीत पञ्चबाट वडा स्तरीय मदिरा व्यवस्थापन समितिलाई अनुरोध हुन आएमा सामाजिक शान्ति, सुव्यवस्था र अमनचयन नखलबलिने, घेरेलु हिसा, सामाजिकझै झगडा नहुने र शान्ति कायम हुनेगरी मात्र वडा स्तरीय मदिरा व्यवस्थापन समितिको निर्णयमा समय, सीमातोकीमदिरा प्रयोग गर्न दिन सकिनेछ ।
- ड) मदिरा व्यवसायीहरूले आफ्नो पसल व्यवसायबाट निस्कने कुनैपनि प्रकारका फोहोर सार्वजनिक स्थलमा फाल्न पाइने छैन । साथै अनिवार्यरूपमा सफाइको सदस्यता लिनु पर्नेछ ।
- ढ) मदिरा व्यवसायी वा अन्य विक्रेताले हाटबजार, सार्वजनिक स्थल, चोक तथा मेला, पर्वहरूमा मदिरा विक्री वितरण गर्न पाइने छैन ।

- ण) मानव स्वास्थ्यप्रति चेतना गराउने सूचना तथा होर्डिङ वोर्ड बाहेक मदिराको प्रचार, प्रसार, माईकिङ, विज्ञापन तथा होर्डिङ वोर्ड राख्न पाइने छैन ।
- त) मदिरा विक्रेता तथा सेवन कर्ताहरूले अनुमति प्राप्त होटल, रेष्टरा बाहेक अन्यत्र मदिरा सेवन गर्न गराउन पाइने छैन ।
- थ) तोकिएको समय सीमाभन्दा बढी समय संचालन भएको पाइएमा दोब्बर जरिवाना लाग्नेछ, तीनपटक भन्दावढी यो कदम दोहोरिए अनुमति पत्र समेत खारेज गर्न सकिनेछ ।
- द) मदिरा व्यवसायमा यौनजन्य, लैगिक हिसा, अक्षील कृयाकलाप, बाल शोषण, श्रम शोषण आदि गरेको पाइएमा मदिरा ऐन २०३१ बमोजिम कारबाही गरिनेछ ।

परिच्छेद ५

कारबाही, जफत र सामानको विक्री सम्बन्धी व्यवस्था:

१०. कारबाही, जफत र सामानको विक्री सम्बन्धी व्यवस्थाःयो कार्यविधि विपरीत मदिरा विक्री वितरण गरेमा देहाय बमोजिम जरिवाना गरिनेछ
- क) कुनैपनि व्यक्ति तथा व्यवसायीले यस निर्देशिका र प्रचलितकानून विपरीत मदिराको उत्पादन, विक्री वितरण, निकासी वा पैठारी गरेको भेटाइएमा सो कार्यसँग सम्बन्धित मदिरा मूल समितिको प्रतिनिधिको रोहबरमा प्रचलित कानून बमोजिम मुचुल्का उठाइगरी जफत गरिनेछ ।
- ख) उपखण्ड (क) बमोजिम जफत गरेको मदिरामध्ये मदिरा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा निजले तोकेको कर्मचारीले लिलाम विक्री गर्नुपर्नेछ ।
- ग) यस निर्देशिका र प्रचलित कानून विपरीत मदिरा कारोबार गर्न प्रयोग गरीएको सबै सामानहरू प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा निजले तोकेको कर्मचारीले जफत गरी तोकीए बमोजिम लिलाम विक्री गर्नेछन् । तर सबारी साधनको हकमा सबारी धनीको मंजुरी रहेनेछ भने त्यस्तो सबारी साधनलाई एक पटकका लागि रिहा गरिनेछ तर

- पुनः दोहोरिए मदिरा कोरोवारको रकमलाई आधारमानी दोब्बर रकम सवारी साधन धनिलाई जरिवाना गरीने छ । तर, पटक पटक सोहि सवारी साधनमा मदिरा ओसार पसार भएको पाईएमा मूल समितिले निर्णय गरे बमोजिमको कारवाही हुनेछ ।
- घ) ईजाजत प्राप्त गरी संचालनमा आएका पसलमा नियमित जसो होहल्ला, सामाजिक अमन चयन, छिमेकीलाई बातावरणीय तथा ध्वनिले पर्ने प्रभावका कारण असहज अवस्था भएमा सामूहिक उजुरी वडा स्तरीय मदिरा व्यवस्थापन समितिमा पेश गर्न सक्नेछ । वडा स्तरीय मदिरा व्यवस्थापन समितिमा उजुरी पेरको ७ दिनभित्र सो को प्रकृया अगाडि वढाउनु पर्नेछ । सो अवधिमा निवेदन उपर कुनै प्रकृया अगाडि नबढेमा उक्त उजुरी कर्ताहरूले मूल समितिमा पुन निवेदन दिन सक्नेछन् र सो उजुरी उपर छानविन गरी सामान्य देखि सामाजिक सदभाव खलबलिने अवस्थाको प्रतिवेदन प्राप्त भए मूल समितिले सो व्यवसायीलाई सचेत गराउने, व्यवसाय वन्द गराउने देखि ईजाजतपत्र समेत खारेजी गर्न सक्नेछ ।
- इ) मदिरा व्यवसायीहरूले आफ्नो पसल व्यवसायबाट निस्कने कुनैपनि प्रकारका फोहर सार्वजनिक स्थलमा फालेको प्रमाणित भएमा सो व्यवसायीलाई नगरपालिकाले जारी गरेको फोहरमैला निष्काशन, संकलन, तथा अन्तिम विसर्जन सम्बन्धी निर्देशिका २०६८ बमोजिम कारवाही गरीनेछ ।
- च) यस कार्यविधि र प्रचलित कानून कार्यान्वयनको लागि sh{Gxf नगरपालिकाले मांगेको सहयोग उपलब्ध गराउनु स्थानीय प्रशासन र सरोकारबाला अन्य निकायको कर्तव्य हुनेछ ।
११. यो कार्यविधि र प्रचलित कानून विपरीत मदिरा विक्री वितरण गरेमा देहाय बमोजिम जरिवाना गरीनेछ ।
- क) पहिलो पटक रु.२,०००।०० (दुईहजार)
- ख) दोस्रो पटक रु.५,०००।०० (पाँचहजार)
- ग) तेस्रो पटक रु.७,०००।०० (सातहजार)
- घ) सो भन्दा वढी पटक भएमा मूल समितिले थप रकम साथै

- ईजाजतपत्र खारेज गर्न सम्बन्धीत निकायमा सिफारिस गर्न सक्नेछ
१२. जरिवाना सम्बन्धी व्यवस्था:
- (१) यस कार्यविधि विपरीत मदिरा सेवन गरी समाजमा शान्ति, सुव्यवस्था, अमन चयन खलवल्याउने, झैझगडा गर्ने, होहल्ला गर्ने जस्ता कार्य गरेकोहिंडेको पाइएमा देहाय बमोजिम जरिवाना तथा सजायहुनेछ ।
- क) पहिलो पटकलाई रु.२,०००।०० (दुईहजार)
- ख) दोस्रो पटकलाई रु.५,०००।०० (पाँचहजार)
- ग) तेस्रो पटकलाई रु.७,०००।०० (सातहजार)
- घ) सो भन्दा वढीपटक भएमा रु.९,०००।०० (नौहजार) जरिवाना गरीनेछ ।
- (२) राष्ट्रसेवक कर्मचारी वा सेवाग्राहीले कार्यालय समयमा मदिरा सेवन गरेको प्रमाणित भएमा उक्त जरिवानामा शतप्रतिशत जरिवाना थप गरी विभागीय कारवाही तथा अन्यको हकमा दफा १२ बमोजिम जरिवाना गरीनेछ ।
- (३) sh{Gxf नगरपालिकाको नगर सभामा प्रतिनिधित्व गर्नु हुने जनप्रतिनिधिले कार्यालय समयमा मदिरा सेवन गरेको प्रमाणित भएमा जरिवानामा शतप्रतिशत जरिवाना सहित थप कारवाहिको लागि नगर सभाले निर्णय गरे बमोजिम हुनेछ ।
- (४) यदि कुनै व्यक्तिले उपरोक्त अनुसारको जरिवाना तिर्न ईन्कार गरेमा निजलाई वडा कार्यालय तथा नगरपालिकाबाट प्राप्त सेवा सुविधा रोक्ना राखी कारवाही गर्न सक्नेछ ।
- (५) sh{Gxf नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालयबाट मदिरा व्यवसायको ईजाजत नलिई व्यवसाय गरेको पाइएमा सो व्यवसायलाई कारवाही सहित व्यवसाय सिलवन्दी गर्नेछ । वडा कार्यालयबाट मदिरा व्यवसायका लागि ईजाजतपत्र दिनु पूर्व जुन स्थानमा मदिरा व्यवसाय गर्नेसो स्थान वरिपरिको घरधनी, जग्गाधनिहरूमध्ये कम्तीमा ५ जनाको अनिवार्य सर्जिमिन मुचुल्का उठान गरी (नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि संलग्न गरी) वडा स्तरीय मदिरा व्यवस्थापन समितिको सिफारिसमा मात्र व्यवसाय

संचालन ईजाजतपत्र दिनेछ ।

- (६) वैवाहिक समारोह, व्रतबन्ध तथा अन्य भोजका कार्यक्रम (सामाजिक, सांस्कृतिकरूपमा परम्परा रहेको समुदाय वाहेक) मा मदिरा प्रयोग गर्नुपर्ने भए मदिरा खरिद र प्रयोगको अनुमतिसम्बन्धीतवडा स्तरीय मदिरा व्यवस्थापन समितिबाटलिनुपर्नेछ ।
- (७) मदिरा व्यवसायीहरूले “मदिरा स्वास्थ्यका लागि हानिकारक छ” भन्ने नारा सबैले देखिने गरी राख्नुपर्नेछ ।
- (८) भाडामा मदिरा व्यवसाय सञ्चालन गर्ने व्यवसायीले व्यवसाय दर्ता तथ नवीकरण गर्दा अनिवार्यरूपमा घर बहाल समझौताका कागजातहरू पेश गर्नु पर्नेछ ।
- ९. कर्जन्हा नगरपालिकावासीको कर्तव्यः यो कार्यविधिलाई परिपालन गर्नु गराउनु प्रत्येक नगरपालिकावासीको कर्तव्य हुनेछ ।
- १०. कार्यविधि अन्तर्गत रही यो निर्देशिका कार्यान्वयन गर्न नगरपालिकाले अन्य आवश्यकता अनुसार आदेश जारी गर्न सक्नेछ ।
- ११. मदिरा विक्री वितरण व्यवस्थापन तथा नियमनका लागिनगरपालिकाले आवश्यकता अनुसार मापदण्ड परिमार्जन गर्न सक्नेछ ।
- १२. यो कार्यविधि कार्यान्वयनपछि नगरपालिका क्षेत्रभित्र संचालनमा रहेका सबै मदिरा व्यवसायीहरूलाई नगरपालिकामा सूचीकृत गरी अद्यावधिक गरिनेछ ।